

Україна, 03150, м Київ, вул. Велика Васильківська, 72
під'їзд 3, поверх 3, офіс 96
+38 (044) 300 10 15

**Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань фінансів, податкової
та митної політики**

Данилу ГЕТМАНЦЕВУ

**Народним депутатам України-
членам Комітету
Верховної Ради України
з питань фінансів,
податкової та митної політики**

Вих. №8594/1-17/03
від 17.03.2022 р.

Щодо проекту Закону реєстр. № 7131

Шановний Даниле Олександровичу!

Користуючись нагодою, висловлюємо Вам свою повагу і бажаємо успіхів у Вашій професійній діяльності на благо України.

На розгляді очолюваного Вами Комітету Верховної Ради України перебуває проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання кредитних відносин в умовах воєнного та надзвичайного стану в Україні”, реєстр. № 7131 від 09.03.2022 (далі - законопроект).

Так, законопроектом передбачені зміни до низки законодавчих актів України, зокрема, до Цивільного кодексу України та законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про правовий режим надзвичайного стану», за якими в умовах воєнного або надзвичайного стану в Україні проценти за кредитами, виданими на території України банками та іншими фінансовими установами фізичним та юридичним особам (в тому числі на умовах комерційного кредиту), не нараховуються». Набрання чинності законом передбачається з 24.02.2022 (дня запровадження воєнного стану в Україні).

Банки України завжди сумлінно виконують вимоги законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку України.

Проте, наразі Незалежна асоціація банків України (далі - НАБУ) звертається до Верховної Ради України щодо неприйнятності та необхідності відхилення даного законопроекту, який підірве основи функціонування банківської системи України в умовах воєнного часу. Прийняття законопроекту призведе до прямих збитків для всіх кредиторів, адже вони залучають ресурси на платній основі. А також

позбавить кредитування економічного сенсу, адже жодна фінансова установа не братиме на себе кредитний ризик без можливості його компенсації доходом від кредиту.

Також, у випадку прийняття законопроекту буде нівельовано зусилля Уряду України, направлені на життєзабезпечення держави, зокрема, не буде реалізовано кредитування посівної кампанії на умовах, затверджених Постановою КМУ від 14.03.2022.

Вважаємо, що прийняття законопроекту призведе до дестабілізації банківської системи України, до знищення інституту кредитування, адже в силу специфіки банківської діяльності основним доходом системи є проценти за кредитами, які банки надають населенню та бізнесу, це один з найбільших показників доходу у структурі банківських доходів. За рахунок своїх доходів банки, навіть в умовах воєнного стану, продовжують виконувати свої зобов'язання перед клієнтами, забезпечують стабільну роботу грошово-фінансового ринку, що в свою чергу, забезпечує надійне та безперебійне функціонування фінансової системи країни та максимальне забезпечення діяльності Збройних Сил України, а також безперебійну роботу об'єктів критичної інфраструктури.

Повне звільнення клієнтів від нарахування процентів є невиправданим втручанням у право власності і суперечить Конституції України та міжнародним договорам, які були ратифіковані Україною, та не підтримується.

Наразі банки, для забезпечення належного рівня життєдіяльності громадян протягом воєнного (надзвичайного) стану в Україні, забезпечення фінансово-економічної та психологічної підтримки, активно приймають рішення про запровадження на період дії воєнного стану в Україні «кредитних канікул» (відстрочення платежів за основною сумою кредиту та/або процентами за ним) та не укладають додаткових угод до кредитних договорів, які погіршують умови кредиту для позичальників чи передбачають сплату ними додаткових комісій. Також згідно з діючим законодавством України, а саме ч. 15 ст. 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» військовослужбовцям проценти за користування кредитом не нараховуються.

Зауважуємо, що заборона нарахування процентів за активними банківськими операціями призведе до колапсу банківської системи, оскільки саме дохід від кредитних операцій надає банкам змогу своєчасно виконувати свої зобов'язання перед клієнтами по виплаті процентів за депозитами, компенсувати витрати банку на ведення діяльності та покривати ризики неповернення кредитів.

Звертаємо Вашу увагу, що вказаним законопроектом залишено поза увагою питання нарахування банками процентів за простроченими кредитними зобов'язаннями відповідно до статті 625 Цивільного кодексу України. Отже це питання потребує додаткового вивчення з огляду на значний рівень NPL, особливо у державних банках.

Враховуючи викладене, просимо Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики рекомендувати Парламенту відхилити законопроект № 7131, з метою недопущення дестабілізації банківської системи та виключення самої можливості кредитування в умовах воєнного часу.

Звільнення боржників від виконання зобов'язань без підтвердження неможливості виконання через воєнний стан в державі надає недобросовісним боржникам (боржники, на діяльність яких не вплинув воєнний стан) можливість порушувати взяті на себе зобов'язання. Отже, прийняття законопроекту призведе до погіршення платіжної дисципліни та збільшення рівня простроченої заборгованості, оскільки не всі боржники позбавлені на поточну дату можливості виконувати взяті на себе зобов'язання.

Таким чином, законопроект не є збалансованим законодавчим рішенням та запроваджує надмірне обмеження прав кредиторів.

Сподіваємося на Вашу підтримку та засвідчуємо готовність до всебічної взаємодії з Парламентом задля створення умов для безперебійного та стабільного функціонування фінансової системи та економіки України в поточних умовах.

З повагою

Голова Ради

Олена Коробкова

Вик. Інна Пушкар
тел. (050) 355-13-97
e-mail: i.pushkar@nabu.org.ua